

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie ze skargi H. K.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem

Sądu Okręgowego w P. z dnia 28 kwietnia 2015 r. sygn. akt XV Ca (...)

przy uczestnictwie W. S., Z. S., F. S., J. S., E. C., S. S., H. O., M. A., M. P. oraz M. R. i K. R. następców prawnych A. R.

o dział spadku po J. C. i P. C.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 5 marca 2019 r.,

zażalenia skarżącej H. K.

na postanowienie Sądu Okręgowego w P.

z dnia 6 sierpnia 2018 r., sygn. akt XV Ca (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 sierpnia 2018 r. Sąd Okręgowy w P. odrzucił skargę H. K. o wznowienie postępowania w sprawie z wniosku skarżącej i W. S. z udziałem Z. S., F. S., J. S., E. C., S. S., M. P., H. O., M. A. i A. R. o dział spadku po J. C. i P. C. zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w P. z dnia 28 kwietnia 2015 r. oddalającym apelację W. S. i A. R. od postanowienia Sądu Rejonowego w K., mocą którego dokonano działu spadku po wskazanych

spadkobiercach i zniesienia współwłasności przez sprzedaż objętego tym postępowaniem gospodarstwa rolnego.

Odrzucając skargę o wznowienie postępowania Sąd Okręgowy wskazał, że okoliczności, jakie skarżąca przytoczyła jako podstawę wznowienia to jest zawarte po uprawomocnieniu się postanowienia z dnia 28 kwietnia 2015 r. porozumienie współwłaścicieli co do sposobu zniesienia współwłasności, nie stanowi żadnej z ustawowych podstaw wznowienia przewidzianej w art. 403 k.p.c., w szczególności powołanej okoliczności nie można poczytać za „wykrycie takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu” (art. 403 § 2 k.p.c.). Oparcie skargi o wznowienie postępowania na podstawie nieprzewidzianej w ustawie prowadzi do jej odrzucenia (art. 410 § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie skarżąca zarzucając naruszenie art. 403 § 2 i art. 524 § 1 k.p.c., domagała się jego uchylenia i przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 524 § 1 k.p.c., uczestnikowi postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy przysługuje skarga o wznowienie postępowania tylko wówczas gdy postanowienie kończące postępowanie nie może być zmienione lub uchylone. Przypadki, kiedy postanowienie orzekające co do istoty sprawy może być zmienione lub uchylone, wynikają z ustawy i są to sytuacje opisane w przepisach: art. 523 zd. 2, art. 542, art. 543, art. 550 § 2, art. 577, art. 559 § 1, art. 559 § 2, art. 614, art. 678, art. 679 § 1 i 3 oraz art. 690 § 2 k.p.c., a także art. 30 i 40 k.r.o. Żaden z tych przepisów nie przewiduje zmiany lub uchylenia prawomocnego postanowienia znoszącego współwłasność; skarżący również takiego przepisu nie wskazał, stąd twierdzenie zawarte w zażaleniu, że Sąd Okręgowy naruszył art. 524 § 1 k.p.c., musi być uznane za nietrafne.

Wobec braku ustawowej podstawy do zmiany lub uchylenia postanowienia, skarga o wznowienie postępowania jest co do zasady dopuszczalna, na podstawie przepisów ogólnych o wznowieniu postępowania. Skarga o wznowienie

postępowania złożona w tym trybie nie służy jednak korygowaniu wszelkich nieprawidłowych orzeczeń, lecz tylko wzruszeniu orzeczeń wydanych w warunkach określonych w art. 401 i 403 k.p.c., zmierza bowiem do wyeliminowania z obrotu prawnego prawomocnego orzeczenia zapadłego w postępowaniu, które dotknięte jest określonymi w ustawie wadliwościami. Możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. jest uzależniona od wystąpienia łącznie trzech przesłanek: wykrycia po uprawomocnieniu się orzeczenia co do istoty sprawy nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane, możliwości ich wpływu na wynik sprawy oraz niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu. W rozpoznawanej sprawie skarżąca powołała się na zawarte przez współwłaścicieli porozumienie co do sposobu zniesienia współwłasności, przy czym współwłaściciele to porozumienie zawarli już po uprawomocnieniu się postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 28 kwietnia 2015 r. Nie można było zatem zasadnie twierdzić, że mamy do czynienia z podstawą wznowienia przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c.

W świetle powyższego odrzucenie skargi o wznowienie postępowania wobec nie oparcia jej na ustawowej podstawie wznowienia nie mogło być poczytane za nieprawidłowe.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji (art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.).

jw